

SONČNE ELEKTRARNE

Najpogostejša vprašanja investitorjev

CVETO PAVLIN

V prejšnjih treh FT-temah Okolje in energija smo s pomočjo Andreje Knez iz koroškega podjetja Sonel odgovorili na nekaj najpogostejših vprašanj in dilem pred začetkom gradnje sončne (fotovoltaične) elektrarne, ker naložba vanjo zahteva razmeroma velik začetni kapital. Odgovorili smo na osnovna vprašanja, kot so: zakaj bi sploh gradili sončno elektrarno in kam jo lahko postavimo, katero zakonodajo je treba upoštevati pri gradnji, koliko stane postavitev sončne elektrarne in kakšna je ekonomika naložbe, ali je potrebna študija izvedljivosti, kako je z zjamčeno odkupno ceno in ali je mogoče dobiti nepovratna sredstva ali ugodnejša posojila.

Odgovorili smo tudi na nekatera tehnična vprašanja, kot

so: kdaj uporabiti monokristalne, kdaj tankoplastne in kdaj polikristalne module, kaj nam pove podatek o izkoristku celic in modulov in ali se splača koncentriranje svetlobe z zrcali. Sledijo odgovori še na vprašanja, ki smo jih prejeli tudi od nekaterih bralcev.

22. Kako je s ceno elektrike iz sončne elektrarne in koliko konkretno lahko zaslužim s sončno elektrarno?

Ekonomika naložbe je v tem, da pridobljene elektriko ne uporabite za svojo rabo, pač pa jo prek ločenega števca oddajate v omrežje. Cena, po kateri jo oddajate, je namreč približno štirikrat višja od cene, ki jo plačujete kot uporabnik. Razliko v ceni subvencionira država. Če uporabljate elektriko samo za lastno preskrbo (brez uporabe javnega omrežja), ste upravičeni samo do 30-odstotne premije. Letno premijo, ki je dodatek na tržno ceno, določi država. Vsako

pridelano kilovatno uro iz vaše elektrarne prodate elektrodistribucijskemu podjetju po ceni, ki je sestavljena iz letne premije in tržne cene. Letna premija je 0,34719 €/kWh (Uradni list RS št. 65/2008). Skupaj je cena 0,34719 + tržna cena. Zdaj je najnižja skupna cena za kilovatno uro elektrike iz sončne elektrarne 0,41319 evra. Zakaj najnižja? Tržna cena je namreč stvar pogajanj in je recimo od 0,066 €/kWh pa do 0,089 €/kWh, to je odvisno od distributerja in konkretnega projekta. Pri izračunih za povprečje vzamemo tržno ceno 0,082685 €/kWh, kar prinese skupno odkupno ceno 0,429875 €/kWh + DDV. Gre za konkreten primer tržne cene, dosežene v oktobru. Pomembno je tudi, da ločite dva sistema subvencioniranja: enotno letno ceno in enotno letno premijo. Naj vas višji znesek pri enotni letni ceni ne zavede. Pri enotni

letni ceni znesku ne smete dodajati še tržne cene.

23. Ali je odkupna cena stalna in kdo jamči za odkup?

Ne, odkupna cena ni stalna. Po petih letih se odkupna cena zniža za pet odstotkov, po desetih pa za 10. Kot kvalificiran proizvajalec električne energije podpišete pogodbo za 10 let. Tako velja zdaj, vendar se pripravlja bolj stimulativna zakonodaja, ki bo usklajena z novim energetske zakonodaj, ki napoveduje tudi možnost subvencionirane cene do 15 let, vendar uredb, ki bi to definirale, še ni. V najslabšem primeru po izteku pogodbe lahko prodajate elektriko po tržni ceni, ki se bo še občutno zvišala.

24. Kako dobim denar za proizvedeno elektriko?

Na podlagi podpisane pogodbe elektrodistribucijskemu podjetju izstavite račun, na katerem prikažete proizvedene kilovatne ure, ter posebej zaračunate premijo in tržno

ceno. Če ste davčni zavezanec, zgornjim odkupnim cenam dodate DDV.

Vprašanj o gradnji sončnih elektrarn je še veliko, kot na primer: kako pridobiti status kvalificiranega proizvajalca električne energije, katere so osnovne komponente elektrarne, na kaj moramo biti pozorni pri pridobivanju ponudb morebitnih izvajalcev del, kateri kazalci so najpomembnejši in kako si jih razlagamo, kakšna je razlika med fiksnimi in sledilnimi sistemi in kdaj izbrati več manjših in kdaj centralni razsmernik.

Na ta vprašanja bomo odgovorili v prihodnji FT-temi Okolje in energija v začetku februarja prihodnje leto. Vprašanja, na katera pa bi vi želeli odgovore, nam lahko pošljete tudi po elektronski pošti ft@delo.si ali sporočite po telefonu 47 37 832.